

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо
вдосконалення порядку прийняття спадщини»
(реєстр. № 9287 від 11.05.2023 р.)*

Законопроект розроблено з метою вдосконалення правового регулювання в частині забезпечення захисту майнових та особистих немайнових прав спадкоємців в умовах воєнного або надзвичайного стану. Він нерозривно пов'язаний із законопроектом № 9288 від 11.05.2023 р. і його прийняття може розглядатися лише в поєднанні із прийняттям цього проекту.

Законопроектом передбачається внесення змін до статті 13¹ Закону України «Про нотаріат» щодо врегулювання питання здійснення нотаріальної діяльності в межах нотаріальних округів із урахуванням заміщення інших нотаріусів у випадках, передбачених цим Законом. Також ініційовані уточнення у статті 66 та 67 цього Закону щодо порядку і строків видачі свідоцтва про право на спадщину.

Пропонуються зміни до статей 3, 11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» задля вдосконалення порядку визначення статусу окремих територій України, на які поширюється спеціальний правовий режим спадкування. Змінами до статті 11¹ цього Закону передбачається встановити, що особливості реалізації права на спадкування на тимчасово окупованій території визначаються Цивільним кодексом України.

Положення законопроекту не суперечать Конституції України та міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також узгоджуються з підходами, сформованими практикою Європейського суду з прав людини. Запропоновані зміни відповідають принципу правової визначеності. Водночас, вважаємо за доцільне висловити деякі міркування стосовно окремих положень проекту.

Насамперед, маємо зазначити, що запропонований законопроект є похідним від проекту № 9288, який, своєю чергою, покликаний врегулювати питання забезпечення захисту майнових та особистих немайнових прав спадкоємців і врегулювання особливостей спадкування у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації у відповідних положеннях Цивільного кодексу України. Отже, пропонується статтю 11¹ викласти в такій редакції «1. Особливості реалізації права на спадкування на тимчасово окупованій території регулюються Цивільним кодексом України.».

У цілому можемо констатувати, що в цій сфері правового регулювання є ймовірність виникнення об'єктивних ризиків ускладнення реалізації права на спадкування та виникнення судових спорів у майбутньому, що пов'язано із триваючою збройною агресією Російської Федерації.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.